

महादुर्बिणीच्या निर्मितीत सहभाग अभिमानास्पद 'आयुका'चे संचालक डॉ. अजित केंभावी यांची भावना

डॉ. केंभावी

पुणे, ता. २९
: भारताचा तीस मीटरची दुर्बिण बनविण्याच्या अभिनव प्रकल्पामध्ये सहभाग असून यातील बहुतांश सुटे भाग देशातच बनविण्यात येणार आहेत. त्यामुळे देशासाठी ही अभिमानाची गोष्ट आहे, अशी भावना 'आयुका'चे संचालक डॉ. अजित केंभावी यांनी व्यक्त केली.

आकाशमित्र संस्थेच्या वतीने आयोजित 'तीस मीटर टेलिस्कोप' या विषयावरील व्याख्यानात डॉ. केंभावी

यांनी मार्गदर्शन केले. या प्रसंगी डॉ. शिरीष भावे यांच्यासह संस्थेचे सभासद आणि विद्यार्थी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

केंभावी म्हणाले, "चीन, जपान, कॅनडा, अमेरिका यांच्यासह भारताचा सहभाग असलेला हा महत्त्वाकांक्षी प्रकल्प आहे. सुमारे १.५ अब्ज डॉलर एवढा खर्च त्यासाठी येणार आहे. यामध्ये भारताचा दहा टक्के वाटा आहे. या दुर्बिणीचे बहुतांश सुटे भाग आणि सॉफ्टवेअर देशातच बनवले जाणार आहेत. त्यामध्ये पुण्याजवळच्या काही ठिकाणांचा समावेश आहे. अमेरिकेतील हवाई येथे हा प्रकल्प २०२२ पर्यंत

पूर्णत्वास येणार आहे. या दुर्बिणीमध्ये १.४४ मीटरच्या सुमारे ४९२ षटकोनी आकारांचा मिळून ३० मीटरचा भलामोठा आरसा तयार करण्यात येणार आहे. त्याचबरोबर अद्ययावत तंत्रज्ञानाचा वापर करण्यात येणार असल्याने आकाशगंगेतील बारकावे अधिक स्पष्ट दिसण्यास मदत होणार आहे. अडॅप्टिव्ह ऑप्टिक तंत्रज्ञान वापरलेली जमिनीवर स्थित असणारी ही पहिली दुर्बिण आहे." गॅलिलिओने तयार केलेल्या दुर्बिणीपासून ते सध्याच्या अकरा मीटरपर्यंतच्या दुर्बिणींचा इतिहास केंभावी यांनी उलगडला. या प्रसंगी विद्यार्थ्यांनी विचारलेल्या प्रश्नांना त्यांनी उत्तरे दिली.